

ความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรมตามทัศนะของไอน์ แรนด์

Ethical Egoism According to Ayn Rand

พระครูศรีธรรมมานุสิฐ ธวชโย¹ และ พระมหาดนัยพัชร คมภิรปญโญ²

Phrakhrusridhammanusit Thawatchayo¹ and PhramahaDanaipat Kampeerapanyo²

คณะพุทธศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Buddhist Faculty Graduate School Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

Corresponding Author, Email: ¹promjta@yahoo.com

Retrieved: May 8, 2024; Revised: January 18, 2025; Accepted: February 10, 2025

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอแนวคิดของ ไอน์ แรนด์เกี่ยวกับความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรม ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคนอยู่แล้ว หลักสำคัญของบทความนี้คือเหตุผลการที่บุคคลมีความเห็นแก่ตัวแล้วจะละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นได้หรือไม่ และมีเหตุผลอันใดที่ต้องทำอย่างนั้น นอกจากนี้แล้วยังมีเรื่องของความซื่อสัตย์และความยุติธรรมเข้ามาเกี่ยวข้องอีกด้วย ในกรณีที่มีการกระทำความเห็นแก่ตัว เจตจำนงเสรีก็เป็นอีกเหตุผลหนึ่งของมนุษย์ในการเป็นคนเห็นแก่ตัว เป้าหมายรวมถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการกระทำของตนเองด้วย เพื่อแสดงให้เห็นว่าความเห็นแก่ตัวของไอน์ แรนด์นี้เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป เพราะฉะนั้นแล้ว เธอจึงสนับสนุนให้คนมีความเห็นแก่ตัว เพราะความเห็นแก่ตัวส่งเสริมให้ผู้คนรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง และรับผิดชอบต่อตนเองมากกว่าการพึ่งพาคำแนะนำหรือการสนับสนุนจากบุคคลอื่น ส่วนการเห็นแก่ส่วนรวมนั้นไอน์ แรนด์ไม่สนับสนุน

ซึ่งจากการศึกษาแนวคิดของไอน์ แรนด์แล้ว ได้เห็นว่าการที่บุคคลจะเห็นแก่ตัวได้นั้นต้องมีเหตุผล และเหตุผลนั้นต้องประกอบด้วยศีลธรรมเพื่อให้มองเห็นว่าความเห็นแก่ตัวนั้นเป็นไปในทางบวก และไม่สร้างความเดือดร้อนให้กับคนอื่น

คำสำคัญ: ความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรม; เหตุผล; เสรีภาพ; ผลประโยชน์

Abstract

This article presents Ayn Rand's concept of ethical selfishness, which is already a responsibility of each person. The main point of this article is the reasons why a person's selfishness can violate the rights and freedoms of others, and what are the reasons for doing so. In addition, there are also issues of honesty and justice. In the case of selfish acts, free will is another reason for humans to be greedy. The goals include the benefits that will be gained from their actions. To show that people generally accept Ayn Rand's selfishness, she, therefore, encourages people to be selfish because selfishness encourages people to take responsibility for their actions and to take responsibility for themselves more than relying on advice or support from others. As for selfishness, Ayn Rand does not support it.

From studying Ayn Rand's concept, it can be seen that for a person to be selfish, there must be a reason, and that reason must include morality to see that selfishness is positive and does not cause suffering to others.

Keywords: Ethical Egoism; Reason; Freedom; Interest

บทนำ

ความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรมของไอน์ แรนด์เป็นอีกหนึ่งในทฤษฎีทางจริยธรรมที่สำคัญที่สุดในจริยธรรมเชิงบรรทัดฐาน เกณฑ์ทางจริยธรรมเพียงอย่างเดียวคือผลประโยชน์ของตนเอง นั่นคือเป็นหน้าที่ทางจริยธรรมของมนุษย์ที่จะต้องสร้างประโยชน์สูงสุดให้กับตนเองในสถานการณ์ใดก็ตาม มีการตีความที่แตกต่างกันสำหรับความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรม ไอน์ แรนด์เชื่อว่ามนุษย์ไม่ควรเสียสละตนเองเพื่อผู้อื่น และไม่ควรเสียสละผู้อื่นเพื่อตนเองเช่นกัน (Rand, 1964) ตามการตีความนี้ เป้าหมายหลักตามธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตใด ๆ คือการปกป้องตัวเอง คุณค่าทางจริยธรรมของแต่ละหัวข้อนั้นได้กำหนดไว้บนเป้าหมายเดียวกัน ในบรรดาสิ่งมีชีวิตทั้งหมด จริยธรรมใช้ได้กับมนุษย์เท่านั้น เนื่องจากเขาสามารถเลือกเป้าหมายอันทรงคุณค่าและมีค่าได้ เมื่อมองหาเกณฑ์ในการพิจารณาว่าการกระทำนั้นเป็นไปตามจริยธรรมหรือไม่ ปัญหาที่โดดเด่นที่สุดที่เราเผชิญคือความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรม เนื่องจากในหลายกรณี การกำหนดขอบเขตระหว่างความเห็นแก่ประโยชน์ผู้อื่นอย่างมีจริยธรรมเป็นเรื่องที่ซับซ้อนและมีรายละเอียด การศึกษาความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรมเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจาก ไอน์ แรนด์ได้ข้อโต้แย้งที่หนักแน่นเพื่อสนับสนุนอัตตานิยมทางจริยธรรม และนำเสนอมุมมองทางปรัชญาส่วนใหญ่ของเธอในรูปแบบของนวนิยาย ซึ่งเป็นสื่อที่มีอิทธิพลทางจิตวิทยาและน่าดึงดูดใจ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาทฤษฎีอัตตาของเธอในสาขาจริยธรรม (Sharaf, Ardakani, 2015)

ความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรมที่เป็นแบบสากลแสดงออกมาในหลักการที่ว่าทุกคนควรทำในสิ่งที่ตนสนใจ หลักการนี้สามารถทำให้เป็นสากลได้ซึ่งแตกต่างจากหลักการส่วนบุคคล ยิ่งกว่านั้น ผู้ที่สนใจแต่ตัวเองจำนวนมากอาจยอมรับสิ่งนี้ เนื่องจากดูเหมือนว่าจะพิสูจน์ให้เห็นถึงการปฏิบัติตามความปรารถนาซึ่งศีลธรรมแบบเดิม ๆ อาจขัดขวางไม่ให้เกิดความพึงพอใจ อัตตาเชิงจริยธรรมสากลถูกยึดถือโดยนักเขียนชื่อดังแบบไม่แน่นอน รวมทั้งนักประวัติศาสตร์สมัครเล่น นักสังคมวิทยา และนักปรัชญา ซึ่งประกาศว่านี่คือคำตอบที่ชัดเจนสำหรับความเหลวแหลกของสังคม ประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่มักจะยอมรับความคิดเห็นของตน ไอน์ แรนด์ อาจเป็นตัวอย่างที่ดีที่สุดของนักเขียนประเภทนี้ในศตวรรษที่ 20 เห็นแก่ตัวทางจริยธรรมในแบบของเธอ ดังที่อธิบายไว้ในนวนิยาย *Atlas Shrugged* (1957) และ *The Virtue of Selfishness* (1965) ซึ่งเป็นชุดบทความเรียงความ เป็นส่วนผสมที่ค่อนข้างสับสนระหว่างการดึงดูดความสนใจเพื่อผลประโยชน์ของตนเองและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประโยชน์อันยิ่งใหญ่ต่อสังคมที่จะเป็นผลจากพฤติกรรมเอาแต่ใจตัวเอง (Rand, 1963) เรื่องราวเบื้องหลังนี้เป็นข้อสันนิษฐานโดยนัยว่าผลประโยชน์ส่วนตนอย่างแท้จริงไม่สามารถให้บริการได้โดยการโกหก การขโมย การโกง หรือพฤติกรรมต่อต้านสังคมอื่น ๆ ได้

บทความนี้พยายามตรวจสอบขอบเขตที่สามารถปกป้องความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรมของไอน์แรนด์เป็นหลัก ไม่ต้องสงสัยเลยว่าทฤษฎีของเธอมีจุดแข็งหลายประการ แต่จุดแข็งเหล่านี้สามารถเอาชนะจุดอ่อนของมันได้หรือไม่? และหากความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรมถูกคัดค้าน อะไรคือทางเลือกที่เหมาะสมสำหรับทฤษฎีนี้?

1. ความเห็นแก่ตัว

ไอน์ แรนด์เป็นนักปรัชญาผู้มีชื่อเสียงแห่งศตวรรษที่ 20 เกิดในรัสเซียในปี 1905 และได้รับการศึกษาที่นั่น เธออพยพไปอยู่ที่สหรัฐอเมริกาหลังจากสำเร็จการศึกษา เมื่อเชี่ยวชาญภาษาอังกฤษและสถาปนาตัวเองเป็น

นักเขียนนวนิยาย เธอก็เป็นที่รู้จักในฐานะผู้สนับสนุนปรัชญาที่เธอเรียกว่าลัทธิวัตถุนิยม เธอเขียนผลงานปรัชญาทางเทคนิคและมีชื่อเสียง และนำเสนอปรัชญาของเธอทั้งในรูปแบบสมมติและสารคดี ปรัชญาของเธอมีอิทธิพลต่อนักวิชาการและปัญญาชนสาธารณะมาหลายชั่วอายุคน และได้รับความนิยมอย่างกว้างขวาง (Rand, 1963)

กล่าวถึงปรัชญาของไอน์ แรนด์ มีประเด็นที่สำคัญที่สุดในชีวิตมนุษย์คือความสูงสุดและความสมบูรณ์ที่สุดของอำนาจ สิ่งนี้เองที่ทำให้ไอน์ แรนด์ปฏิเสธพระเจ้า หรือคำสอนทางศาสนาและศีลธรรมที่สั่งให้มนุษย์เชื่อฟังผู้มีอำนาจมากกว่าแสวงหาผลประโยชน์ที่มีเหตุผล ไอน์ แรนด์ได้พูดถึงเรื่องอัตตานิยมที่มีเหตุผลและจริยธรรม (ผลประโยชน์ของตนเองอย่างมีเหตุผล) เป็นหลักศีลธรรมที่เป็นแนวทางในจริยธรรม เธอกล่าวว่าบุคคลนั้นควรดำรงอยู่เพื่อประโยชน์ของตนเอง ไม่เสียสละตนเองเพื่อผู้อื่น หรือเสียสละผู้อื่นเพื่อตนเอง จึงอาจบอกได้ว่าเป็นความเห็นแก่ตัวที่สุดโต่งของไอน์ แรนด์ แต่ถ้ามองลึกลงไปจะเห็นสิ่งที่มีคุณค่ามีเหตุผลในทฤษฎีความเห็นแก่ตัวของเธอ เพราะฉะนั้นแล้วเหตุผลสำคัญเหล่านี้ที่สนับสนุนความเห็นแก่ตัวของไอน์ แรนด์ คือ (Rand, 1961)

- ชีวิตของแต่ละบุคคลคือมาตรฐานแห่งคุณค่า
- ค่านิยมที่มีวัตถุประสงค์
- ความต้องการความอยู่รอด
- บุคคลมีเจตจำนงเสรี
- เหตุผลมีความสามารถในการรู้ความเป็นจริงและเป็นของแต่ละคน
- มีเครื่องมือพื้นฐานเพื่อความอยู่รอดและความเจริญรุ่งเรือง
- เหตุผลทำให้บุคคลมีอำนาจในการกำหนดลักษณะนิสัยของตน
- การพัฒนาเหตุผลช่วยให้บุคคลมีความคิดสร้างสรรค์
- บุคคลจึงควรมีความรับผิดชอบต่อตนเองทั้งในด้านจิตใจและตัวตน
- ปัจเจกบุคคลจึงควรมีจุดสิ้นสุดในความต้องการของพวกเขาเอง
- บุคคลทุกคนมีสิทธิตามที่ระบบศีลธรรมและสังคมจะได้ออมรับนับถือเป็นพื้นฐาน

สรุปได้ว่าความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรมไอน์ แรนด์ก็จะประกอบด้วยค่านิยมหลักสามประการ คือเหตุผล วัตถุประสงค์ และความภาคภูมิใจในตนเอง และบวกกับคุณธรรมที่เกี่ยวข้องบางประการ เช่น ความเป็นอิสระ ความซื่อสัตย์ ความสุจริต และความยุติธรรม (Rand, 1963)

ปัญหาที่ใหญ่ที่สุดของความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรมก็คือว่า ความล้มเหลวที่จะเป็นทฤษฎีทางศีลธรรม เพราะมันไม่ได้จัดการกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างบุคคล (Rand, 1984) การขอให้คนติดตามผลประโยชน์ของตนเองนั้นไม่เพียงพอ และความเห็นแก่ตัวมักถูกมองว่าเป็นความชั่วร้าย และการกระทำที่เห็นแก่ตัวมักเป็นสิ่งที่ผิด แต่บางครั้งเราควรทำสิ่งที่ดีที่สุดเพื่อตัวเราเอง ในแง่หนึ่ง บางครั้งเราก็ควรจะทำ ทฤษฎีทางจริยธรรมที่เรียกว่าความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรมระบุว่าเราจำเป็นต้องมีศีลธรรมเสมอ และให้ทำสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อตนเอง (Hospers, 1970) แต่จุดยืนของผู้เห็นแก่ตัวทางจริยธรรมแต่ละคนอาจแสดงออกมาได้ว่าทุกคนควรทำในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ต่อตัวเอง และนี่คือความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรม

2. จริยธรรม

มุมมองของแรนด์ในเรื่องของจริยธรรมคือสิ่งที่ตรงกันข้ามคือความจริง และสิ่งที่ตรงข้ามกับความเป็นจริง นั่นคืออะไร? ถ้ามองเป็นภาพรวมแล้วคำว่าจริยธรรมคือความดี คือความมีศีลธรรม (Rand, 1984) การจะกระทำอะไรก็ตามต้องอยู่ในกรอบของความดีความถูกต้อง ไม่ผิดหลักศีลธรรมหรือผิดกฎหมายบ้านเมือง แต่ในมุมมองของไอน์ แรนด์นั้นจริยธรรมของเธอคือการสนใจตนเอง การมีความเข้าใจอย่างถูกต้อง เป็นมาตรฐานของศีลธรรม แต่ความเสียสละตนเองถือว่าการผิดศีลธรรมอย่างยิ่ง (Rand, 1964) เพราะไอน์ แรนด์มองว่าการที่คนเราจะเสียสละอะไรสักอย่างเพื่อคนอื่นนั้นเป็นความผิด เพราะบุคคลนั้นจะไม่ได้ลงแรงหรือลงมือทำอะไรเลย

เพียงแต่รอรับการเสียสละจากคนอื่นเท่านั้นถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่ถูก (Rand, 1964) หรือพูดอีกนัยหนึ่งก็คือ การถูกเอาเปรียบจากการเห็นแต่ตัวเองของคนอื่น เพราะฉะนั้นแล้วไอน์ แรนต์ จึงให้ตัวเราเองนั้นแหละประพฤติ เห็นแก่ตัวเองเสียดีกว่า ส่วนการบรรลุความสุขคือจุดประสงค์ทางศีลธรรมเพียงอย่างเดียวในชีวิตของมนุษย์เรา และความสุขนั้นไม่ใช่ความลำบากหรือการทำตามใจตัวเองโดยไร้เหตุผล ถือเป็นข้อพิสูจน์ถึงความซื่อสัตย์ทาง ศีลธรรมของมนุษย์ (Rand, 1992) เนื่องจากมันเป็นข้อพิสูจน์และผลประโยชน์ของความซื่อสัตย์ต่อความสำเร็จใน คุณค่าของมนุษย์

แล้วจริยธรรมคืออะไร? ซึ่งเป็นคำถามที่ไอน์ แรนต์ได้ตั้งขึ้นมาเพื่อที่จะค้นหาคำตอบด้วยทฤษฎีของเธอ เองว่ามันเป็นหลักเกณฑ์แห่งค่านิยมที่ลึกซึ้งในการชี้นำทางเลือกและการกระทำของมนุษย์ แต่ทางเลือกและการ กระทำของมนุษย์คืออะไร ในความหมายนี้ก็คือเป้าหมายหรือผลประโยชน์ของการกระทำที่ตนเองควรจะได้รับไม่ ว่าสิ่งนั้นจะได้มาด้วยความพยายามของตนเองหรือเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น เพราะนั่นเท่ากับว่าสิ่งอะไรก็ตามที่ไป เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นการกระทำนั้นจะต้องมีจริยธรรมอยู่ด้วย เพราะฉะนั้นในเรื่องจริยธรรมนี้ ไอน์ แรนต์ได้เน้น ไปที่ผลประโยชน์จากการกระทำ ผลประโยชน์ที่ได้นั้นจะได้จากความพยายามของตนเองหรือจากคนอื่นก็ตาม จะต้องได้จากการมีจริยธรรมของตัวเอง ถึงแม้ว่าเราจะทำไปเพราะความเห็นแก่ตัวในเรื่องที่จะต้องการแต่ถ้าอยู่ใน เจียนไขของจริยธรรมก็ถือว่าไม่ผิด จึงสรุปได้ว่าจริยธรรมของไอน์ แรนต์นั้นก็คือการกระทำที่มีผลประโยชน์กับ ตัวเองภายในกรอบของศีลธรรมความดีงาม (Rand, 1964)

2.1 ความมีเหตุผล

ไอน์ แรนต์ได้บอกวามมนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีเหตุผล แต่ความเป็นเหตุเป็นผลนั้นเป็นเรื่องของการเลือก และทางเลือกที่ธรรมชาติเสนอให้กับเขาก็คือความมีสติสัมปชัญญะ (Rand, 1964) เขาถือว่าชีวิตของเขามีคุณค่า และรักษาไว้โดยการเลือกที่จะมีชีวิตอยู่ และการอยู่รอดของมนุษย์นั้นเป็นเหตุผลที่สำคัญ จึงต้องมีสิ่งที่เหมาะสม กับชีวิตของผู้มีเหตุผลนั้นก็คือความดี แต่ถ้ามีสิ่งใดที่ปฏิเสธต่อต้าน หรือทำลายล้างสิ่งนั้นเป็นความชั่ว เนื่องจาก ทุกสิ่งที่มีมนุษย์ต้องการจะต้องถูกค้นพบด้วยจิตใจและสร้างมันขึ้นมาด้วยความพยายามของเขา ดังนั้นจึงจำเป็นสอง อย่างของการเอาชีวิตรอดที่ของมนุษย์ที่เหมาะสมก็คือการคิดและการทำงานที่มีประสิทธิภาพ

ไอน์ แรนต์ได้อธิบายเรื่องศีลธรรมว่าเป็นศีลธรรมแห่งเหตุผล นั่นคือการดำรงอยู่การมีอยู่ และในทางเลือก เดียว คือการมีชีวิตอยู่ และในการมีชีวิตอยู่นั้น มนุษย์ต้องยึดสามสิ่งเป็นคุณค่าสูงสุดและปกครองชีวิตสามสิ่งนั้นก็ คือ (1) เหตุผล (2) วัตถุประสงค์ (3) ความนับถือตนเอง (Rand, 1964) สำหรับเหตุผลแล้วถือได้ว่าเป็นเครื่องมือ แห่งความรู้เพียงอย่างเดียวของมนุษย์เท่านั้น เราอาจจะเคยได้ยินว่าปัญญาอยู่เหนือเหตุผล เราจะมีเหตุผล ประมาณไหนก็แล้วแต่ถ้าขาดในเรื่องของปัญญาที่จะพิจารณาว่าเหตุผลนั้นดีหรือไม่อย่างไร ผลของการกระทำ ตามเหตุผลนั้นก็จะมีความปัญหา หรือบางครั้งเราให้อารมณ์อยู่เหนือเหตุผลแทนที่จะแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยเหตุผลแต่กลับ ใช้อารมณ์มาตัดสินก็ไม่สมควรเหมือนกัน ส่วนวัตถุประสงค์นั้นก็คือการเลือกหรือเป้าหมายเช่นความสุขของมนุษย์ ความอยู่ดีกินดี ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นต้น นี่คือนี่ที่มนุษย์เลือกหรือเป็นสิ่งที่พื้นฐานที่มนุษย์ทุกคน ต้องแสวงหาอยู่แล้ว ซึ่งเครื่องมือเหล่านี้จะต้องดำเนินการต่อไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตนเอง และสุดท้ายคือ ความนับถือตนเองคือความมั่นใจในการกระทำของตนเองว่ามีความบริสุทธิ์ยุติธรรม มีความเชื่อมั่นในตนเองว่า สามารถที่จะทำได้และจะต้องให้คุณค่ากับตัวเองด้วยว่าตนเองมีคุณค่าดีพอที่จะกระทำตามเหตุผลที่ตนเองได้ตั้งไว้ แต่แรก เพราะว่าจิตใจของเขามีความสามารถในการคิด บุคคลจึงคู่ควรกับสิ่งที่ตนเองคาดหวังไว้ ซึ่งหมายความว่า คนเราสมควรที่จะมีชีวิตอยู่ ดังนั้นค่านิยมทั้งสามประการนี้บอกเป็นนัยๆ และเรียกร้องคุณธรรมทั้งหมดของมนุษย์ และคุณธรรมทั้งหมดของมนุษย์นั้นก็เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของการดำรงอยู่และจิตสำนึกของมนุษย์ ได้แก่ ความมีเหตุผล ความเป็นอิสระ ความซื่อสัตย์ ความสุจริต ความยุติธรรม ความมีประสิทธิภาพ และความภาคภูมิใจ (Rand, 1971)

เพราะฉะนั้นแล้วมนุษย์ต้องเลือกการกระทำ ค่านิยม และเป้าหมายของตนตามมาตรฐานที่เหมาะสมสำหรับมนุษย์ เพื่อให้บรรลุผล และชื่นชมยินดีไปกับคุณค่าสูงสุดที่มันมีจุดสิ้นสุดในตัวเอง นั่นคือชีวิตหรือความตาย ซึ่งเป็นทางเลือกพื้นฐานเพียงอย่างเดียวของมนุษย์ (Rand, 1984) คำว่าจุดสิ้นสุดในตัวเองนั้นถ้าพูดในทางธรรม ก็คือการบรรลุจุดหมายปลายทางอันใดอันหนึ่ง เช่นการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ก็เพื่อให้ผ้าน วิโมกข์ หรือสำเร็จขั้นต่าง ๆ ทางการปฏิบัติธรรม หรือการเรียนหนังสือ เมื่อเข้าสู่ขบวนการเรียนแล้วสุดท้ายก็คือใบประกาศที่ตนเองจะได้รับ เพราะมันสุดกระบวนการเรียนแล้ว การมีชีวิตอยู่เป็นการกระทำที่สำคัญที่เขาเลือก ถ้าเขาเลือกที่จะมีชีวิตอยู่ ความมีเหตุผลก็จะบอกหลักการของการกระทำใดที่สำคัญในการดำเนินการตามทางเลือกของเขา แต่ถ้าเขาไม่เลือกที่จะมีชีวิตอยู่ ความตายก็จะเข้ามาจัดการกับเขาเอง เพราะฉะนั้นแล้วมนุษย์เราก็มีเสรีภาพในการเลือกที่จะมีชีวิตอยู่ หรือตายก็ได้ ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมาย (Rand, 1993)

พูดถึงความเชื่อมโยงระหว่างความเห็นแก่ตัวเชิงเหตุผล และสิทธิเสรีภาพ ความก้าวหน้าเชิงความคิดจากความเห็นแก่ตัวแบบมีเหตุผลไปสู่สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลมีดังนี้ เนื่องจากธรรมชาติของมนุษย์จำเป็นต้องใช้จิตใจ และการกระทำที่สอดคล้องกันเพื่อรักษา คงไว้ และใช้คุณค่าในการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นไปตามความคิดดังนี้ แต่ละคนมีหน้าที่ทางศีลธรรมในการได้รับอิสรภาพในการใช้ความคิด ปฏิบัติตามวิจรรย์ญาณอย่างมีเหตุผล สร้างคุณค่าตามที่ต้องการ และรักษาและใช้ประโยชน์จากผลงานของตน เมื่อมองในแง่นี้ สิทธิส่วนบุคคลโดยพื้นฐานแล้วคือการประยุกต์ใช้หลักการเห็นแก่ตัวแบบมีเหตุผลกับการเมือง และเมื่อสิทธิเหล่านี้ได้รับการยอมรับและปกป้องเสรีภาพก็จะตามมาโดยธรรมชาติ ผู้คนมีเสรีภาพในการคิด ผลิต คำขาย และเจริญเติบโต

2.2 ความมีเสรีภาพ

หากเราเข้าใจเรื่องเสรีภาพ ต้องมีแนวคิดที่จำเป็นในการสนับสนุน และความเป็นจริงของแนวคิดเหล่านี้ เราสามารถปกป้องเสรีภาพขั้นพื้นฐานได้ แต่ถ้าไม่มีแล้วเราก็จะทำได้ เสรีภาพถ้าพูดในเงื่อนไขทางการเมืองแล้วบุคคลต้องมีอิสระในการดำเนินการตามวิจรรย์ญาณของตน และสามารถเก็บและใช้ผลงานแห่งความพยายามของตนได้ เป็นเงื่อนไขที่บุคคลต้องปฏิบัติต่อกันโดยการโน้มน้าวใจ และการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นทั้งหมดจะต้องได้รับความยินยอม ทางเลือกอื่นที่สามารถเป็นไปได้คือต้องปฏิบัติต่อกันโดยการบีบบังคับ ด้วยกำลังทางกายภาพ เพราะฉะนั้นแล้วอิสระหมายถึง ปราศจากการบังคับทางกายภาพหรือการบังคับจากบุคคลอื่น กลุ่ม และรัฐบาล

ถ้าพูดถึงเสรีภาพโดยภาพรวมแล้วมีลักษณะแบบนี้ คือในสภาวะแห่งเสรีภาพที่เป็นบุคคลย่อมมีอิสระในชีวิตของตนเอง มีอิสระที่จะเสนอหรือปฏิเสธใครก็ตามที่เห็นว่าเหมาะสมและด้วยเหตุผล มีอิสระในการมีความรัก มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ไม่ว่าถูกหรือผิด ในสภาวะแห่งเสรีภาพ บุคคลมีอำนาจในการดำเนินการตามวิจรรย์ญาณของตนเอง เพื่อจุดประสงค์ของตนเอง และเพื่อผลประโยชน์ของตนเอง (Rand, 1966) ข้อจำกัดเพียงอย่างเดียวในรัฐดังกล่าวคือการห้ามไม่ให้เริ่มหรือคุกคามการใช้กำลังทางกายภาพต่อผู้อื่น ซึ่งจะละเมิดเสรีภาพของพวกเขา ทำไมเสรีภาพถึงดี? เหตุใดผู้คนจึงควรมีอิสระที่จะกระทำตามวิจรรย์ญาณของตน เพื่อวัตถุประสงค์และผลประโยชน์ของตน? “ดี” และ “ควร” เป็นแนวคิดทางศีลธรรม สิ่งเหล่านี้เกี่ยวข้องกับค่านิยมของมนุษย์ การเลือกและการกระทำที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม และเรื่องของความถูกและผิด คำถามที่ว่า “ผู้คนควรเป็นอิสระไหม?” นำเราเข้าสู่ขอบเขตแห่งศีลธรรม ถ้าเสรีภาพเป็นสิ่งที่ดีและประชาชนควรจะเป็นอิสระก็ต้องมีหลักศีลธรรมมาสนับสนุน ซึ่งไอน์ แรนด์สนับสนุนเสรีภาพนี้ว่าเป็นสิ่งที่ดีและผู้คนควรเป็นอิสระ

ไอน์ แรนด์ยอมรับแนวคิดที่ว่าผู้คนมีสิทธิในการใช้ชีวิตตามที่เห็นสมควร หรือเรียกว่าสิทธิในการมีชีวิต การกระทำตามเสรีภาพของตนเอง เพื่อรักษาและใช้ทรัพย์สินจากความพยายามของตน และเพื่อไล่ตามเป้าหมายและค่านิยมที่พวกเขาเลือก คือการแสวงหาความสุข (Rand, 1992) แต่ไอน์ แรนด์ก็ได้ชี้ชัดออกไปว่าสิทธิเป็นสิ่งที่ชัดเจนในตัวเอง เธอมองว่าสิ่งเหล่านี้เป็นหลักการทางศีลธรรมที่ได้มาจากการสังเกตและความคิดโดยเฉพาะจากธรรมชาติของมนุษย์และข้อกำหนดของชีวิตเรา

ในที่นี้ ไลน์ แรนด์ ได้ให้เหตุผลไว้ว่า (Rand, 1990)

1. ในฐานะมนุษย์ วิธีการดำเนินชีวิตหลักของเราคือการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
2. เมื่อถึงจุดที่ใช้กำลังทางกายภาพ คือการบีบบังคับใช้กำลังต่อบุคคล วิธีการดำเนินนั้นจะหยุดเขาจากการกระทำตามวิจารณ์ญาณ หรือตามความรู้สึกของเขา และ
3. หากผู้คนที่ปฏิบัติตามปัจจัยในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานอยู่ ในตอนนี้พวกเขาจะต้องหยุดการใช้กำลังรวมถึงการฉ้อโกงและการขู่กรรโชก ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้แน่ใจได้ว่าการกระทำจะสอดคล้องกับคุณค่าส่วนบุคคล

ในมุมมองของไลน์ แรนด์นั้น สิทธิถือเป็นหลักการในการยอมรับข้อเท็จจริงดังกล่าว ตามที่เธอกล่าวไว้ สิทธิคือหลักศีลธรรมที่กำหนดและลงโทษเสรีภาพในการกระทำของมนุษย์ในบริบททางสังคม (Rand, 1964) คำว่าการกระทำมีความสำคัญต่อหลักการ สิทธิเกี่ยวข้องกับการกระทำเท่านั้น โดยเฉพาะเสรีภาพในการกระทำ หมายถึงอิสรภาพจากการถูกบังคับทางกายภาพ การบังคับ หรือการแทรกแซงจากบุคคลอื่น สิทธิสำหรับบุคคลทุกคน ดังที่ ไลน์ แรนด์ กล่าวไว้อย่างชัดเจนคือการลงโทษทางศีลธรรมต่อผู้กระทำผิดเชิงบวก นั่นคือเสรีภาพในการดำเนินการตามวิจารณ์ญาณของตนเอง เพื่อเป้าหมายของตนเอง โดยการเลือกโดยสมัครใจและไม่มีการบังคับ ความชัดเจนของความคิดนี้เห็นได้ชัดในมุมมองของเธอว่าสิทธิของพวกเราไม่ได้กำหนดภาระผูกพันใด ๆ ยกเว้นในรูปแบบเชิงลบ นั่นคือการละเว้นจากการละเมิดสิทธิของพวกเรา และมุมมองของไลน์ แรนด์เกี่ยวกับสิทธิยังขัดแย้งกับทฤษฎีดั้งเดิมคือพระเจ้าเป็นเจ้าตามความเชื่อของนักปรัชญารุ่นก่อนๆ และแก้ปัญหาคำสำคัญที่มีอยู่ในทฤษฎีเหล่านั้น ตัวอย่างเช่น ลองพิจารณาทฤษฎีเกี่ยวกับสิทธิที่พระเจ้ามอบให้ ทฤษฎีของเธอลีกเลียงปัญหาในการต้องพิสูจน์ว่าพระเจ้ามีอยู่จริงเพื่อพิสูจน์ว่าสิทธิมีอยู่จริง เนื่องจากความเชื่อในพระเจ้าเป็นเจ้ามีพื้นฐานอยู่บนศรัทธาและความเชื่อ แต่ทฤษฎีสิทธิของแรนด์มีพื้นฐานอยู่บนการสังเกตและการให้เหตุผล ผู้สนับสนุนเสรีภาพจึงสามารถปกป้องสังคมที่เสรีได้บนพื้นฐานทางโลก มีเหตุผล และพิสูจน์ได้ (Rand, 1966)

สิทธิที่รัฐบาลมอบให้ คือประชาชนมีสิทธิที่จะทำอะไรที่รัฐบาลอนุญาตเท่านั้น และไม่มีสิทธิที่จะทำอย่างอื่น กล่าวอีกนัยหนึ่ง สิทธิไม่ใช่หลักศีลธรรม แต่เป็นเรื่องทางการเมือง แรนด์ปฏิเสธมุมมองนั้น เธอเห็นด้วยกับสิทธิพิเศษทางศีลธรรมที่บุคคลควรมีอิสระในการใช้ รัฐบาลทำได้เพียงออกกฎและบังคับใช้กฎหมายที่ปกป้องสิทธิและละเว้นจากการละเมิดเท่านั้นแต่ไม่สามารถใช้กฎหมายทางศีลธรรมกับผู้คนได้ และสิ่งที่เรียกว่าสิทธิตามธรรมชาติ ในมุมมองของไลน์ แรนด์ สิทธิไม่ใช่เรื่องธรรมชาติ เนื่องจากไม่มีอยู่ในมนุษย์ แต่มีพื้นฐานอยู่ในธรรมชาติของมนุษย์ สิทธิคือการยอมรับความต้องการตามข้อเท็จจริงของชีวิตมนุษย์ในบริบททางสังคม เสรีภาพในการกระทำโดยปัจจัยหลักในการดำรงชีวิต การตัดสินใจจิตใจของตนเอง นี่คือนิยามของมนุษย์ (Rand, 1964)

เช่นเดียวกับมุมมองของแรนด์เกี่ยวกับเสรีภาพและสิทธิ มุมมองด้านศีลธรรมของเธอแตกต่างอย่างมากจากมุมมองทั่วไป มันขึ้นอยู่กับ การสังเกต ความคิด และข้อกำหนดที่เป็นข้อเท็จจริงของชีวิตมนุษย์เช่นกัน นี่คือนิยามของสิทธิในขณะที่ยุคสมัยดั้งเดิมขัดแย้งและบ่อนทำลายสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคล แต่ความเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผลของ ไลน์ แรนด์ ผสมผสานและสนับสนุนสิ่งเหล่านั้น

2.3 ผลประโยชน์

หัวใจสำคัญของปรัชญาของไลน์ แรนด์อยู่ที่แนวคิดเรื่องเห็นแก่ตัวแบบมีเหตุผล เป็นทฤษฎีและคำกระตุ้นการตัดสินใจสำหรับบุคคลในการจัดลำดับความสำคัญของผลประโยชน์ของตนเองอย่างมีเหตุผล นี่หมายถึงการตัดสินใจเลือกที่ช่วยเพิ่มความเป็นอยู่ที่ดีและมีส่วนช่วยในการอยู่รอดของเรา

ความอยู่รอดและเหตุผล ตามที่ไลน์ แรนด์กล่าวไว้ สิ่งมีชีวิตทุกชนิด รวมถึงมนุษย์ จะต้องกระทำการเพื่อรักษาชีวิตของมัน การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนอย่างมีเหตุผลเกี่ยวข้องกับการใช้เหตุผลเพื่อระบุสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อเราอย่างแท้จริง มันไม่เกี่ยวกับความปรารถนาที่หุนหันพลันแล่น แต่เป็นการแจ้งทางเลือกแทน (Rand, 1984)

คุณธรรมและความสุข โอน์ แรนด์เชื่อว่าศีลธรรมมีอยู่เพื่อชี้นำเราไปสู่การกระทำที่นำไปสู่ความสุข เธอปฏิเสธการเสียสละตนเองและเน้นย้ำถึงคุณธรรมของการแสวงหาความเป็นอยู่ที่ดีของตนเอง (Rand, 1964)

ความเห็นแก่ตัวสามารถถูกมองว่าแตกต่างออกไป สำหรับบางคนอาจจะมองว่าดี ในขณะที่บางคนอาจมองว่าเป็นความผิดความเห็นแก่ตัวทางจิตวิทยานั้นเป็นการกระทำที่ใครบางคนทำอย่างพิถีพิถันเพื่อสร้างประโยชน์ให้กับตนเอง เป็นสถานะที่การกระทำโดยสมัครใจของมนุษย์แต่ละคนถูกกระทำเนื่องจากความปรารถนาที่จะได้รับความพึงพอใจและผลประโยชน์จากความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรม ตัวอย่างเช่น ชายคนหนึ่งช่วยเด็กชายคนหนึ่งจากการจมน้ำเพื่อให้คนอื่นมองว่าเขาเป็นฮีโร่ นั่นคือมุมมองของคนอื่น แต่ในความเป็นจริงคนที่ลงไปช่วยเด็กอาจจะไม่ได้คิดอะไรก็ได้เพียงเพื่ออยากจะช่วยเด็กให้รอดพ้นจากความตายเท่านั้น แต่เมื่อทำแล้วสิ่งที่ได้รับตอบแทนนั้นเหมือนกับเป็นรางวัลให้กับตัวคนช่วยเด็ก ซึ่งญาติของเด็กจะเป็นคนให้หรือคนที่เห็นความดีของเขาเป็นคนให้ก็ได้ แต่ก็ถือว่าเป็นผลประโยชน์ได้เช่นกันถึงแม้ว่าเขาไม่ได้คาดหวังมาก่อน

ความเห็นแก่ตัวอย่างมีจริยธรรมไม่ได้นำเสนอวิธีแก้ปัญหามือเกิดปัญหาเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ประเด็นทางศีลธรรมหลายประการเป็นเช่นนี้ ตัวอย่างเช่น หากบริษัทต้องการทิ้งขยะลงแม่น้ำ ผู้คนที่อาศัยอยู่บริเวณท้ายน้ำ จะต้องทำอะไรจะมีอะไรที่จะรับผิดชอบหากคนที่อยู่ท้ายน้ำได้รับเชื้อโรคหรือติดเชื้อจากขยะที่ถูกทิ้งมาหรือผลกระทบจากน้ำเน่าเป็นต้น แต่ความเห็นแก่ตัวอย่างมีจริยธรรมแนะนำว่าทั้งสองฝ่ายกระตือรือร้นที่จะแสวงหาสิ่งที่พวกเขาต้องการจนลืมแสวงหาข้อแก้ไขให้กันและกัน และอีกอย่างความเห็นแก่ตัวทางจิตวิทยาชี้ให้เห็นว่าพฤติกรรมทั้งหมดมีแรงจูงใจมาจากผลประโยชน์ของตนเอง กล่าวอีกนัยหนึ่ง แสดงให้เห็นว่าทุกการกระทำ การตัดสินใจ และการตัดสินใจของทุกคนล้วนมีแรงจูงใจจากผลประโยชน์ของตนเองทั้งสิ้น

โดยรวมแล้ว ปรัชญาของโอน์ แรนด์ สนับสนุนให้บุคคลใช้เหตุผล เข้าใจธรรมชาติ และตัดสินใจเลือกที่สอดคล้องกับความเจริญรุ่งเรืองและความสุขของตน

3. ความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรม

ความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรม สามารถเปรียบเทียบกับความเห็นแก่ตัวที่ไม่สนใจผลประโยชน์ของผู้อื่น และเห็นแก่ผลประโยชน์ของตน แต่อย่างไรก็ตาม ความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรมไม่สามารถเทียบเคียงได้กับความเห็นแก่ตัว เพราะว่าการช่วยเหลือผู้อื่นหรือการละเว้นจากการทำร้ายผู้อื่นมักจะเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ตัวอย่างเช่น โอน์ แรนด์เชื่อว่าคงเป็นเรื่องไร้สาระที่จะอ้างว่าสามีที่ใช้เงินมหาศาลเพื่อรักษาภรรยาของเขาจากอาการเจ็บป่วย ก็ที่เขาทำอย่างนั้นก็เพื่อเธอทั้งหมด สำหรับคนเห็นแก่ตัวที่มีจริยธรรม แรงจูงใจในการช่วยเหลือสมาชิกในครอบครัวและเพื่อนๆ คือการเชื่อมโยงกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจกันมากขึ้นและจะได้รับการยกย่องยิ่งขึ้น (Stirner, 1907)

ถึงแม้ว่าความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรมจะมีเสน่ห์อยู่บ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่มีความสามารถในการประสานศีลธรรมและผลประโยชน์ส่วนตนได้อย่างราบรื่น แต่ความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรมนี้ก็เกือบจะถูกปฏิเสธไปทั่วโลกแต่เป็นเพราะว่าเป็นทฤษฎีทางศีลธรรมที่ยอมรับกันไม่ได้ ดังนั้นจึงมีข้อวิพากษ์วิจารณ์พื้นฐานอยู่บ้างก็คือว่าผู้เห็นแก่ตัวทางจริยธรรมมักบิดเบือนความจริงเกี่ยวกับความเห็นแก่ประโยชน์ผู้อื่น ซึ่งเป็นหลักคำสอนที่ต่อต้านการเห็นแก่ตนเองทางจริยธรรม และวางหลักศีลธรรมไว้บนความหวังประโยชน์ของผู้อื่น (Machan, 2001) ถ้าหากจะมีใครยอมรับการเห็นแก่ประโยชน์ผู้อื่น ซึ่งโอน์ แรนด์อ้างว่าบุคคลนั้นต้องยอมรับการเห็นคุณค่าในตนเองที่ไม่มีค่าอะไรเลย มีทัศนคติที่ไม่เคารพต่อผู้อื่น และแรนด์ไม่ได้คำนึงถึงประโยชน์ของการช่วยเหลือผู้อื่น (Rand, 1964) พวกเขายอมรับว่าการเห็นแก่ประโยชน์ผู้อื่นเป็นอุปสรรคต่อเป้าหมายส่วนบุคคลเท่านั้น ปัญหาในมุมมองของพวกเขาคือศีลธรรมเกี่ยวข้องกับบุคคลทุกคน และผลประโยชน์ทั่วไปของผู้อื่น แม้ว่าจะไม่ได้มุ่งเน้นเฉพาะเรื่องศีลธรรมเท่านั้น ก็เป็นองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้ของทฤษฎีจริยธรรมที่ครอบคลุมความหมายทั้งหมด

ข้อพิสูจน์ที่สนับสนุนความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรม โดยเฉพาะของไอน์ แรนด์ มักจะขึ้นอยู่กับภาวะที่กลืนไม่เข้าคายไม่ออกหรือมีข้อที่ผิดพลาด การเห็นแก่ประโยชน์ผู้อื่นถือเป็นมุมมองทางเลือกเดียวสำหรับความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรม และเมื่อถูกละเลยไปแล้ว ความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรมจะได้รับการรับรอง การวิเคราะห์นี้ไม่ใช่อ้างที่เพียงพอเนื่องจากละเว้นการอภิปรายและการหักล้างทฤษฎีจริยธรรมอื่น ๆ การสร้างความเห็นแก่ประโยชน์ผู้อื่นอย่างสุดโต่งนั้นเป็นทฤษฎีทางจริยธรรมที่ไม่พึงประสงค์ ไม่ได้ให้พื้นฐานที่เพียงพอสำหรับการรับรองความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรมเหนือทางเลือกอื่น ๆ ทั้งหมด (Regis, 1980)

ปัญหาเหล่านี้อาจแก้ไขได้ด้วยการหาข้อพิสูจน์เพิ่มเติม แต่การถือตัวเองอย่างมีจริยธรรมยังมีปัญหาอื่น ๆ อีก อีกประการหนึ่งคือผู้เห็นแก่ตัวทางจริยธรรมไม่ต้องการให้คนอื่นเห็นแก่ตัวทางจริยธรรมกลายเป็นเรื่องปกติไป หากเป็นเช่นนั้นแล้ว คนอื่น ๆ จะถูกขัดขวางจากการกระทำที่เห็นแก่ผู้อื่นต่อผู้เห็นแก่ตัว ซึ่งจะขัดต่อผลประโยชน์ของตนเอง ดังนั้น จึงดูเหมือนเป็นที่สนใจของคน ๆ หนึ่งที่จะสนับสนุนทฤษฎีเป็นการส่วนตัวแต่ไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณะ ซึ่งนำไปสู่ปัญหาเชิงแนวคิดที่น่าสนใจ นั่นคือ การถือตัวเองตามหลักจริยธรรมจะถือว่ามีความผูกพันทางศีลธรรมได้อย่างไร หากผู้สนับสนุนไม่ต้องการให้นำทฤษฎีนี้ไปประยุกต์ใช้ในระดับปกติ

อีกประเด็นหนึ่งที่จะต้องปรับปรุง คือความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรมไม่มีหนทางแก้ไขความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หากมีการปฏิบัติตามความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรมอย่างกว้างขวาง ไม่ช้าก็เร็ว ผลประโยชน์ของใครบางคนก็จะขัดแย้งกับผลประโยชน์ของผู้อื่น (Rachels, 2003) ในสถานการณ์เช่นนี้ คงเป็นไปได้ที่ทั้งคู่จะแสวงหาผลประโยชน์ของตนไปพร้อม ๆ กัน แต่เราจะตัดสินใจได้อย่างไรว่าผลประโยชน์ของใครมีความสำคัญเป็นอันดับแรก เพราะความเห็นแก่ตัวทางจริยธรรมไม่ได้ให้คำตอบที่แน่ชัดไว้ จึงเป็นหน้าที่ของผู้ศึกษาที่จะต้องค้นหาคำตอบตรงนี้

3.1 เสรีภาพและความรับผิดชอบเชิงผลประโยชน์

การมีเสรีภาพเป็นสิ่งที่ดี เพราะจะส่งผลดีต่อผู้คน เช่น ความเจริญรุ่งเรืองของมนุษย์ ดังนั้น นี่คือการที่เราควรยึดถือ แม้ว่าจะมีกรณีที่เห็นแก่ประโยชน์ต่อเสรีภาพ แต่ก็มีความสำคัญ น่าสนใจ และถูกต้องตามกฎหมายมากกว่ามากในการปกป้องเสรีภาพจากมุมมองของสิทธิส่วนบุคคลที่ยึดครองไม่ได้ และเมื่อพูดถึงแนวคิดเรื่องเสรีภาพโดยอิงสิทธิ ปัญหาแรกที่จะพบคือที่มาของสิทธิส่วนบุคคลเหล่านี้ ซึ่งเป็นคำถามที่ทาคความลำบากใจนักปรัชญาการเมืองมานานหลายศตวรรษ แหล่งของสิทธิที่มานี้มักจะอยู่ในรูปของพระเจ้า การปกครอง ธรรมชาติ หรือรวมกัน (Nielsen, 1959)

ไอน์ แรนด์ หนึ่งในนักคิดเพื่อเสรีภาพชั้นนำแห่งศตวรรษที่ ๒๐ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของปรัชญาเรื่อง Objectivism ได้พัฒนาทฤษฎีสิทธิของเธอเองซึ่งเป็นกรอบการทำงานที่สอดคล้องกันในการปกป้องเสรีภาพหัวใจสำคัญของปรัชญาแห่งวัตถุประสงคฺ์ของไอน์ แรนด์ก็คือกลุ่มแห่งเหตุผล ซึ่งเป็นวิธีการของเราในการได้รับความรู้และสนับสนุนความเข้าใจของเราเกี่ยวกับความเป็นจริง อันที่จริงแล้วไอน์ แรนด์ อธิบายว่าความสามารถที่มีเหตุผลของสายพันธุ์ของเราเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของเรา โดยที่จิตใจของเราเป็นหนทางหลักในการอยู่รอดในทางกลับกัน การใช้กำลังคือการปฏิเสธเหตุผลขั้นสูงสุด ด้วยเหตุนี้ แต่ละคนจึงต้องมีอิสระในการดำเนินการตามวิจารณ์ญาณของตนเพื่อแสวงหาความสุข (Rand, 1964) บุคคลต้องเป็นอิสระจากการบีบบังคับให้แสวงหาประโยชน์ส่วนตนอย่างมีเหตุผล

ในบทความเรื่อง "Man's Rights" ไอน์ แรนด์อธิบายว่าสิทธิส่วนบุคคลเป็นหลักศีลธรรมที่สำคัญซึ่งสนับสนุนระบบทุนนิยมและสังคมที่เสรี (Rand, 1964) สิทธิจะต้องเข้าใจว่าเป็นแนวคิดทางจริยธรรม แต่สิ่งนี้ถูกบิดเบือนโดยหลักจริยธรรมแบบกลุ่มนิยมและเห็นแก่ผู้อื่นซึ่งครอบงำตลอดประวัติศาสตร์ของมนุษย์ การตีความทางสถิติทางศีลธรรมเหล่านี้เกี่ยวข้องกับการกำหนดบุคคลให้ทำลายสิทธิของตน ตามคำกล่าวของไอน์ แรนด์ “สิทธิส่วนบุคคลเป็นหนทางในการทำให้สังคมอยู่ได้บังคับของกฎศีลธรรม” (Rand, 1964) ดังนั้น ข้อจำกัดที่กำหนดไว้ผ่านหลักการของสิทธิส่วนบุคคลจึงเป็นตัวแทนของการปกป้องเสรีภาพ นอกจากนี้ ทฤษฎีสิทธิของไอน์

แรนด์ยังกำหนดสิทธิของแต่ละบุคคลในฐานะทรัพย์สินของตน ซึ่งขัดแย้งกับแนวคิดที่แพร่หลายเกี่ยวกับสิทธิที่สังคมมอบให้เท่านั้น สิทธิพื้นฐานประการหนึ่งที่ได้รับจากสิทธิของเราคือสิทธิในการมีชีวิตของแต่ละคน

ไอน์ แรนด์ เป็นคนชอบสร้างวินัยทางศีลธรรมโดยยอมรับความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ต่อการกระทำและการเลือกของตัวเอง เธอยังคิดว่าเรามีความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลทำให้เราสามารถบรรลุอิสรภาพได้ ซึ่งตามความเห็นของไอน์ แรนด์ เป็นหนึ่งในสัญญาณของมนุษย์ที่มีเหตุผลและอุดมคติ มิฉะนั้น เราทำได้แค่เพียงสะท้อนความคิดของอีกฝ่ายเท่านั้น ซึ่งไอน์ แรนด์ได้พูดไว้ว่า “คนที่ปฏิเสธความรับผิดชอบต่อความคิดและเหตุผลสามารถดำรงอยู่ได้เพียงเป็นปรสิตในความคิดของผู้อื่นเท่านั้น” (Rand, 1964) จากข้อความนี้แสดงให้เห็นว่าไอน์ แรนด์ต้องการให้คนมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเองให้มากขึ้นไม่ว่าการกระทำนั้นจะเป็นไปในทางบวก หรือทางลบก็ตาม

ความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลเข้ากันได้ดีกับแนวคิดของไอน์ แรนด์ในการแสวงหาความสุขโดยมีจุดประสงค์ทางศีลธรรมที่สูงกว่า และการมีความรับผิดชอบต่อหมายถึงการไม่วางอุปสรรคหรือข้อขัดแย้งในการแสวงหาชีวิตที่ราบรื่นที่เราไม่ได้ทำร้ายผู้อื่น การรับผิดชอบต่อคือการที่มนุษย์ต้องต่อสู้กับข้อจำกัด จุดอ่อน หรือความล้มเหลว แต่ที่สำคัญที่สุด การต่อสู้ควรได้รับการสนับสนุนจากจิตใจและการตัดสินใจที่เป็นอิสระเพื่อตระหนักถึงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ แนวคิดนี้แม้จะได้รับการสนับสนุนจากแนวคิดเรื่องความภาคภูมิใจในตนเอง แต่ก็น่าจะทำให้การต่อสู้ดังกล่าวง่ายขึ้นมาก นอกจากนี้ ภูมิปัญญาของ ไอน์ แรนด์ มักจะเตือนเราว่าเสรีภาพที่แท้จริงอยู่ที่การไม่สร้างภาระให้ผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบต่อเรา แนวคิดนี้ปลดปล่อยเราจากความคาดหวังที่จะได้รับการสนับสนุนจากภายนอก ส่งเสริมความรู้สึกเป็นอิสระและการพึ่งพาตนเอง และไอน์ แรนด์ได้กล่าวไว้ว่า “คนที่แสวงหาการหลบหนีจากความรับผิดชอบต่อการใช้ชีวิตของเขาด้วยความคิดและความพยายามของเขา และปรารถนาที่จะมีชีวิตรอดโดยการอยู่เหนือการปกครอง และแสวงหาผลประโยชน์จากผู้อื่น ไม่ใช่เป็นคนปัจเจกนิยม” (Rand, 1964)

3.2 เหตุผลเชิงผลประโยชน์

ไอน์ แรนด์ เป็นบุคคลซึ่งมีรากฐานอย่างสูงในเรื่องของปรัชญาไม่ว่าจะเป็นปรัชญาลัทธิวัตถุนิยมและปรัชญาลัทธิเหตุผลนิยม ถือว่าความรู้เป็นเครื่องชี้นำสู่ความเป็นจริง และอารมณ์ที่ถูกปฏิเสธเป็นเครื่องมือในการรับรู้ ไอน์ แรนด์เชื่อว่ามนุษย์ต้องได้รับการชี้นำด้วยเหตุผล และควรที่จะมีกรอบอ้างอิงที่เหมาะสมสำหรับความเป็นจริงก็คือเมื่ออารมณ์เป็นผลที่ตามมาของเหตุผล ไม่ใช่ผู้นำของเหตุผล (Rand, 1984) ในปรัชญาของเธอ เหตุผลถือเป็นความสามารถสูงสุดของมนุษย์ในการรับรู้ความเป็นจริง ด้วยเหตุผลที่ทำให้มนุษย์สามารถเข้าใจธรรมชาติของความเป็นจริงได้อย่างแท้จริง ซึ่งเป็นแนวคิดที่ไอน์ แรนด์ให้ความกระจ่างด้วยความเข้าใจอันลึกซึ้งอันเป็นเอกลักษณ์ของเธอ ไอน์ แรนด์มักยกหัวข้อสิ่งที่เรียกว่า “คนในอุดมคติ” ขึ้นมาในฐานะบุคคลที่มีพื้นฐานสูงในความเป็นจริงตามวัตถุประสงค์ที่ได้รับการสนับสนุนจากพลังแห่งเหตุผล ตามคำบอกเล่าของไอน์ แรนด์ คุณลักษณะที่โดดเด่นของคนในอุดมคติก็คือ เขาเป็นคนอิสระที่ถูกชี้นำด้วยเหตุผลโดยเฉพาะ มีความภูมิใจในตนเองอย่างมาก และมุ่งมั่นเพื่อความสุขส่วนตัว (Rand, 1992) และคนที่มีเหตุผลจะไม่ยอมให้ตัวเองปฏิบัติตามคำแนะนำของอารมณ์ คนที่มีเหตุผลมักจะรู้ดีว่าเขากำลังทำอะไรและทำไม “หากเขาอยากเป็นผู้มีปัญญา จะต้องเรียนรู้วิธีแยกแยะความคิด การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ออกจากอารมณ์ ความปรารถนา ความหวัง ความกลัว หรือความเพ้อฝัน” ซึ่งเป็นคำกล่าวของไอน์ แรนด์ (Rand, 1964) เพื่อที่จะชี้ชัดออกไปว่าคนเราถ้ามีอารมณ์มากอวยควมคุมความคิดและการกระทำแล้ว งานที่ตนเองทำหรือใช้ให้ผู้อื่นกระทำจะมีแต่ผลเสีย

นอกจากนี้ ไอน์ แรนด์ยังคิดว่าเราไม่ควรคาดหวังให้ผู้อื่นเสียสละเพื่อเรา เคารพในความเป็นอิสระและสิทธิของผู้อื่น และอย่ามีส่วนร่วมในการตกเป็นทาสใด ๆ (Rand, 1964) ในปรัชญาของไอน์ แรนด์ คนที่มีเหตุผลจะถูกชี้นำโดยความคิดของพวกเขา และได้รับการสนับสนุนจากวิจรรย์ญาณที่เป็นอิสระ ซึ่งทั้งสองอย่างนี้ถือเป็นจุดเด่นของเหตุผลของมนุษย์ ในฐานะสถาปนิกแห่งลัทธิวัตถุนิยม ไอน์ แรนด์ยืนยันว่าจิตใจเป็นเครื่องมือเดียวใน

การรับรู้ที่ช่วยให้เรารับรู้ความเป็นจริงได้อย่างแม่นยำ (Rand, 1984) โอน์ แรนด์กำลังผสมผสานความคิดเกี่ยวกับความเป็นจริงในฐานะวัตถุสัมบูรณ์ ซึ่งดำรงอยู่โดยไม่คำนึงถึงมุมมองของมนุษย์ เข้ากับเจตจำนงเสรีของมนุษย์และความสามารถของเขาในการรับรู้สิ่งนั้นโดยแท้จริงโดยการสนับสนุนเหตุผล ซึ่งกระตุ้นให้มนุษย์ดำเนินการโดยใช้ความคิดและวิจารณ์ญาณอย่างเป็นอิสระ และมันก็คุ้มค่าที่จะทำต่อไปเพราะมีเดิมพันสูง เราสามารถมองเห็นความเป็นจริงได้ตลอดเวลา แต่เราไม่สามารถเพิกเฉยต่อผลที่ตามมาจากการเพิกเฉยต่อความเป็นจริงได้

องค์ความรู้จากการศึกษา

จากการนำเสนอบทความวิชาการเรื่องความเห็นแก่ตัวของโอน์ แรนด์ ทำให้ได้องค์ความรู้ว่า ถึงแม้ว่าโอน์ แรนด์จะไม่ได้ยึดโยงอยู่กับหลักศาสนาใดๆ แต่เธอสนับสนุนเรื่องของเหตุผลและจริยธรรม ของความเห็นแก่ตัว คนเรามีความเห็นแก่ตัวได้ถ้าความเห็นแก่ตัวนั้นไม่ได้ทำให้คนอื่นได้รับความเดือดร้อน และมีเหตุผลของการกระทำนั้น เพราะเราไม่สามารถที่จะหลีกเลี่ยงในเรื่องของความเห็นแก่ตัวได้ ผู้เขียนจึงเสนอแนะให้ใช้หลักของเหตุผลเข้ามาพิจารณาในความเห็นแก่ตัวนั้น ว่าเมื่อทำไปแล้วตนเองได้รับผลประโยชน์และคนอื่นต้องไม่ได้รับความเดือดร้อนหรือได้รับผลประโยชน์ด้วย ถึงจะเป็นที่ยอมรับกันได้ในการกระทำของคนเห็นแก่ตัว

สรุป

ปรัชญาของโอน์ แรนด์ สามารถอธิบายได้ด้วยคำพูดของตัวละครที่เธอได้เขียนไว้ เช่น “ในการมีชีวิตอยู่มนุษย์ต้องยึดสามสิ่งเป็นคุณค่าสูงสุดและครอบงำชีวิตของเขานั้นคือ เหตุผล วัตถุประสงค์ และความภาคภูมิใจในตนเอง” (Rand, 1992) การบรรลุความสุขในตนเองเป็นจุดประสงค์ทางศีลธรรมที่เราต้องทำภายในตัวเราเองโดยไม่ต้องเรียกร้องให้ผู้อื่นสละชีวิตเพื่อให้เรามีความสุข และการเห็นคุณค่าในตนเองโดยพื้นฐานแล้วหมายถึงความรักต่อตัวเราเอง แต่ยังเป็นการอนุญาตให้แสวงหาความสุขและถือว่าตนเองเป็นทรัพย์สินอันมีค่าที่ควรค่าแก่การพัฒนาและอดทนด้วย โอน์ แรนด์กล่าวว่าแก่นแท้ของลัทธิวัตถุนิยมคือความชัดเจนที่นำมาซึ่งความเป็นจริงมีอยู่ในฐานะวัตถุประสงค์สัมบูรณ์ เป็นอิสระจากความรู้สึก อารมณ์ มุมมอง ความกลัว และความปรารถนาของมนุษย์ กล่าวอีกนัยหนึ่งข้อเท็จจริงก็คือข้อเท็จจริง และเหตุผลซึ่งเป็นวิธีเดียวในการรับรู้ความเป็นจริงของเราคือแหล่งความรู้ ความรักในปรัชญาของโอน์ แรนด์ ไม่ใช่แค่อารมณ์ แต่เป็นการแสดงออกถึงคุณค่าของคน ๆ หนึ่งอย่างลึกซึ้ง เป็นรางวัลที่ยิ่งใหญ่ที่สุด ซึ่งเป็นข้อพิสูจน์ถึงคุณสมบัติทางศีลธรรมที่คุณได้รับจากอุปนิสัยและบุคลิกภาพของคุณ เป็นราคาทางอารมณ์ที่จ่ายโดยคน ๆ หนึ่งสำหรับความสุขที่เขาได้รับจากคุณธรรมของอีกคนหนึ่ง การเห็นคุณค่าที่แท้จริงของคน ๆ หนึ่ง การมีความรับผิดชอบคือวินัยทางศีลธรรมที่เราควรปลูกฝังให้เป็นบุคคลที่เป็นอิสระผู้มุ่งมั่นเพื่อความสุขและเผชิญกับความท้าทาย โดยยอมรับการดำรงอยู่ของความเป็นจริงตามที่เป็นอยู่

เอกสารอ้างอิง

- Hospers, J. (1970). Ethical Egoism: Introduction to Nathaniel Branden's Essay. *The Personalist*, 51(2), 190-195.
- Machan, T.R. (2001). Teaching Ayn Rand's Version of Ethical Egoism. *The Journal of Ayn Rand studies*, 3(1), 71-81.
- Nielsen, K. (1959). Egoism in Ethics. *Philosophy and Phenomenological Research*, 19(4), 502-510.
- Rachels, J. (2003). *The Elements of Moral Philosophy*. (4th ed). New York: McGraw-Hill.
- Rand, A. (1963). *For the New Intellectual* (50th Anniversary edition), New York: Signet Book.
- Rand, A. (1964). *The Virtue of Selfishness*. (50th Anniversary Edition). New York: Signet Book.

- Rand, A. (1966). *Capitalism: The Unknown Ideal*. (First Edition). New York: New American Library.
- Rand, A. (1971). *The Objectivist*. (5th edition). New York: Ayn Rand Institute
- Rand, A. (1984). *Philosophy: Who Needs It*. (100 Centennial Edition). New York: Signet Book.
- Rand, A. (1990). *The Voice of Reason: Essays in Objectivist Thought*. (Vol. V). New York: Penguin Group.
- Rand, A. (1992). *Atlas Shrugged*. (35th Anniversary edition). New York: Penguin Group.
- Rand, A. (1992). *The Ayn Rand Column*. (Revised Edition). New York: Second Renaissance Books.
- Rand, A. (1993). *Objectivism: The Philosophy of Ayn Rand*. (Reprint edition). New York: Penguin Group.
- Regis, E.J.R. (1980). What is Ethical Egoism?. *Ethics*, 91(1), 50-62.
- Sharaf, R., Ardakani, S.H.E. (2015). Ayn Rand's Egoism: Theory and Analysis. *Religious Inquiries*, 4(7), 31-42.
- Stirner, M. (1907). *The Ego and His Own*, trans. New York: Benjamin R. Tucker papers.
-